

פרשת חקת
טיוטא

פרשת חקת

- "נַעֲבְרָה־נָא" (כ,ז) - העין בשוא לבדו, והוא נח לכן הבית דגושה. הנון השניה דגושה מדין דחיק. "בִּאֲרָצֶיךָ" - הבית רפויה מפני שבאה לאחר אלף נחה של "נא", וטעם המילה הוא בצדי, לא בכף. "לֹא נִטָּה" - הנון בחיריק לא בפתח.
- "וַיִּשָׁב מִמִּנּוֹ" (כא,א) - השין בשוא נח והבית שאחריה דגושה. נמצאו שני שוואים נחים אחד אחרי השני, ודבר זה יתכן רק בסוף המילה כמו "וַיִּרְדּוּ עֲלֵינוּ" (בראשית נ,א), "וַיִּרְדּוּ מִיַּעֲקֹב" (כד,יט).
- "לְסֹבֵב" (פסוק ד) - יש מחלוקת אם הבית הראשונה רפה או דגושה ועיין במנחת-שי. ומפי הרב זליכה שליט"א שמעתי שהמנהג לעשות אותה דגושה, וכן הוא בתנ"ך קורן ובתיקון סופרים המדוייק "איש מצליח".
- "וַיָּמַת עִם־רֵב" (פסוק ו) - המילה רב בד"כ באה בפתח אבל כאן באה בקמץ מפני הטעם המפסיק טרחא.
- "חֲטָאנוּ כִּי־דַבַּרְנוּ בִּי נֶבְדָּךְ" (פסוק ז) - הבית של "נבדך" רפויה מפני שבאה לאחר קמץ שהוא תנועה גדולה ולא לאחר פתח שהוא תנועה קטנה. והואו בקמץ לא בשוא ולא בשורוק.

- "וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ פְּרֵה אֲדָמָה תְּמִימָה" (יט,ב) - כותב המנחת-שי שהפא של "פְּרֵה" רפויה כדין בג"ד כפ"ת לאחר אהויי שאין טעם מפסיק ביניהם. והתרסא שבסוף התיבה היא טעם משרת אע"פ שנגינתה קרובה לטעם המפסיק תלשא. וכ"כ צריך לעעת שהמילה אליך המסתיימת בקמץ מושכת הא אחריה ונחשבת כאילו יש אחרי הכף אות הא. עיין בהערות על הפרשה הבאה על הפסוק "לינו פה הלילה".
- "אֶת־עֲרֵה וְאֶת־בִּשְׂרָה וְאֶת־דָּמָה עַל־פְּרֵשֶׁה יִשְׂרָאֵל" (פסוק ה) - כולם במפיק הא.
- "הוּא יִתְחַטָּא־בוּ בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי" (תביר) וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי (טרחא) (פסוק יב) - יפסיק ואח"כ יאמר "יִטְהַר". שאם יעשה את עיקר ההפסקה בתביר, ישמע שצריך להתחטא באפר הפרה רק ביום השלישי, ואם יעשה כן אז ביום השביעי יטהר מאליו - מעין הערב שמש. אבל באמת צריך להזות עליו שלישי ושביעי. וכבר העיר ע"ז הרב יונה מרצבך בספרו "עלה יונה" (עמוד תה).
- "וּלְקַח אֶזוֹב וְטַבַּל בְּמַיִם" (פסוק יח) - הבית של "בְּמַיִם" בפתח ולא בשוא, כי מוסתרת כאן הא הידיעה (בְּהַמַּיִם) לומר שצריך לטבול במים מסוימים - מיוחדים, לא בסתם מים. ואיזה הם? מסביר רש"י בזבחים צג: ד"ה "וְטַבַּל בְּמַיִם" - "מִדְּקָרִינִן צְמִים וְלֹא קָרִינִן צְמִים, מִשְׁמַע צְמִים הַנִּזְכָּרִים לְמַעַל לְעֵינֵי קִדּוֹשׁ - שִׁיחָא זֶהֱסָ צָעַת קְדוֹשׁ שִׁיעוֹר טְזִילָה". גם "וְעַל־הַנֶּנֶע בְּעֵצִים" - הבית בפתח¹⁵⁰ וכן "או בַּמַּת אוּ בַקֶּבֶר" וגם "או בְּחַלְלֵל" שהבית בה בסגול לא בשוא.

¹⁵⁰ כי בַּעֲצֵם פִּירוּשׁוֹ עֵצִים לְבַד בְּלֹא בֶשֶׂר, וְאִז מִטְמֵא רַק בְּמַגֵּעַ, מֵה שְׁאִינִן כֵּן בְּעֵצִים אֲדָם (פסוק טו) פִּירוּשׁוֹ עֵצִים עִם בֶּשֶׂר שְׁמִטְמֵא טוֹמֵאת אֵהֶל, עֵינֵי מַלְבִּי"ם כֵּאֵן בְּשֵׁם הַרְמַב"ם [כך הֵבִיא בְּפִרְשֵׁה מְפֹרֶשֶׁה בְּשֵׁם הַרְבִּי מִשֶּׁה בַעֲדָנִי].

